

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Pagal adresatų sąrašą

2008-10-07) Nr. (24.9)-6K-0812638

DĖL DVIGUBO FINANSAVIMO PREVENCIJOS IR KONTROLĖS

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, vykdydama Lietuvos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 (Žin., 2007, Nr. 114-4637) (toliau vadinama – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų taisyklės), 8.2 punkto nuostatas ir siekdama užtikrinti vienodus reikalavimus ir praktiką vykdant veiklas susijusias su dvigubo finansavimo prevencija ir kontrolės užtikrinimu teikia šias **rekomendacijas** ir paaiškinimus:

1. Skirtingų finansavimo šaltinių derinimo esmė

Skirtingų finansavimo šaltinių derinimas siekiant išplėsti bendrai finansuojamo iš Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų lėšų projekto (toliau – projektas) veikas, užtikrinti didesnę pridėtinę vertę yra sveikintinas, jei užtikrinama, kad:

- **Tos pačios išlaidos nėra finansuojamos/ kompensuojamos keletą kartų**
- Taip pat laikomasi vadovaujančiosios institucijos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1443 (Žin., 2008, Nr. 4-132) (toliau – PAFT) ir ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, pagal kompetenciją atsakingos už bendrai finansuojamus iš ES fondų ūkio sektorius, projektų finansavimo sąlygų aprašuose **nustatytą bendrafinansavimo reikalavimų** (pvz. *ES struktūrinės paramos nacionalinis bendrafinansavimas negali būti užtikrinamas naudojant finansavimo šaltinius, kurie dalinai finansuojami iš kitų ES programų ir pan.*)

2. Sisteminis požiūris į dvigubo finansavimo prevenciją ir kontrolę

Administruojant ir įgyvendinant veiksmų programas ir projektus, dvigubo finansavimo prevencija ir kontrolė yra užtikrinama **sistemiškai**, t.y. atitinkami priežiūros ir kontrolės veiksmai atliekami kiekviename iš programos bei projekto etapų ir jų visuma užtikrina adekvatų dvigubo finansavimo rizikos valdymą:

- Programavimo etape
- Projektų vertinimo etape
 - Tikrinant projekto tinkamumą finansuoti, t.y. atitiktį bendriesiems projektų atrankos kriterijams
- Projekto įgyvendinimo etapuose:
 - Vykdam mokėjimo prašymų patikrą
 - Atliekant projektų patikras vietoje

Sisteminės prielaidos dvigubo finansavimo rizikos valdymui:

- Institucijoms yra prieinama **informacija** (duomenys paraiškoje, informacinės sistemos ir kt.), kurios reikia dvigubo finansavimo rizikos įvertinimui ir kontrolei;

Kodas 8860165

J. Tumo-Vaižganto g. 8⁴/2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8-5) 239 00 00

Faks. (8-5) 279 14 81

El. paštas finmin@finmin.lt

<http://www.finmin.lt>

Atsiskait. sąsk. LT657300010002456866

AB bankas Hansabankas kodas 73000

Dėl projekto vertinimo ir atrankos RP(LM)

e.g. gaudu@finmin.lt

- Proporcinga ir patikima *kontrolės* sistema, t.y. institucijų atliekami prevencijos ir kontrolės veiksmai (patikrinimai, vertinimai ir pan.);
- Tarpinstitucinis *bendradarbiavimas* (nuo veiksmų programuojant iki keitimosi informacija tikrinant išlaidų tinkamumą).

Toliau pateikiama informacija, kokios priemonės yra taikomos konkrečiame programos ir projekto etape.

3. Programavimas

Programavimo metu nustatant investavimo kryptis ir prioritetus sukuriama pirminės prielaidos dvigubo finansavimo rizikos įvertinimui ir prevencijai, t.y.:

- veiksmų programose pateikiamos „demarkacinės“ lentelės, kur institucijos aiškiai apibrėžia kokie yra panašių veiklų atskyrimo tarp skirtingų priemonių ir finansavimo šaltinių *kriterijai*;
- Ši priemonė padeda lengviau ir iš anksto identifikuojamos dvigubo finansavimo požiūriu rizikingas veiklas – informacija apie investicijų programas ir priemones yra vieša ir lengvai prieinama.

4. Projektų vertinimas

Atliekant projektų vertinimą dvigubo finansavimo kontrolei naudojamos šios pagrindinės priemonės:

- Paraiškos dėl projekto finansavimo (toliau – paraiška) vertinamos vadovaujantis bendraisiais projektų atrankos kriterijais, kur:
 - vienas ir vertinimo aspektų – atitikties „demarkaciniams“ reikalavimams – t.y. būtina įsitikinti, kad tenkinami visi reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas, kitas veiksmų programas, kitus veiksmų programų prioritetus atskyrimu;
 - kitas vertinimo aspektas – atitikties „Išlaidų tinkamumo taisyklių reikalavimams“ – t.y. būtina įvertinti projekto riziką susijusią su „dvigubu“ finansavimu, t.y. **įvertinant** pareiškėjo ir partnerių **įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus būtina įsitikinti, kad toms pačios veikloms ir išlaidoms finansavimas nebus skiriamas pakartotinai.**
- Projekto paraiškos vertinimo etape įgyvendinančiosios institucijos turi įvertinti galimą pateiktoje projekto paraiškoje suplanuotų projekto veiklų ir su jų įgyvendinimu susijusių išlaidų persidengimą su pagal kitas pareiškėjo pateiktas paraiškas suplanuotomis veiklomis bei išlaidomis ir/arba pagal sudarytas paramos sutartis įgyvendinamomis/įgyvendintomis veiklomis ir patirtomis išlaidomis. Šiam vertinimui atlikti įgyvendinančiosios institucijos turėtų naudoti šiuos (taip pat kitus prieinamus) informacijos šaltinius:
 - Informaciją apie pagal Lietuvos 2004-2006 metų bendrojo programavimo dokumentą gautą ES struktūrinių fondų paramą ir Sanglaudos fondo paramą kaupiama ir gaunama iš ES struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos (toliau – SFMIS);
 - Informaciją apie kitus vykdomus projektus – paraiškos B dalyje (privaloma pagal PAFT).
- *Vertintojų veiksmai vertinant paraiškos dvigubo finansavimo riziką:*
 - Projektai, kurie panašias veiklas jau yra įgyvendinę arba įgyvendina yra **identifikuojami kaip rizikingi** dvigubo finansavimo požiūriu ir jiems taikomos išsamesnės kontrolės procedūros, t.y.:
 - Vertinimo metu dvigubo finansavimo patikra eina „**iki veiklų lygmens**“, taip pat galimos patikros vietose;
 - **Rizikos fiksuojamos paraiškos vertinimo (patikros) lape;**
 - užtikrinamas aiškus veiklų (ir finansavimo šaltinių) atskyrimas projekto finansavimo ir administravimo **sutartyje (toliau – sutartis)** – į sutarties

specialiąsias sąlygas įtraukiant su dvigubo finansavimo rizika/kontrole susijusias nuostatas (apribojimus)

5. Projektų įgyvendinimas

- Įgyvendinant projektus dvigubo finansavimo kontrolė atliekama ir rizika valdoma šiomis priemonėmis:
 - Rangos, tiekimo, paslaugų sutartys tikrinamos/sudaromos atidžiai **įvertinant perkamą objektą** dvigubo finansavimo požiūriu – šis patikros elementas yra numatomas **sutarčių patikros lape**;
 - Tikrinant mokėjimo prašymus – įvertinama, kaip laikytasi sutartyje nustatyto finansavimo šaltinių atskyrimo ir kitų apribojimų – šis patikros elementas yra numatomas **MP patikros lape, taip pat**:
 - Realizuojamas SFMIS funkcionalumas, pateikiantis pranešimus apie pasikartojančias SFMIS jau užregistruotas sąskaitas;
 - Dalinis sąskaitų apmokėjimas: MP formoje nurodoma apmokėtos sąskaitos dalis/suma
 - Dvigubo finansavimo kontrolės veiksmai yra atliekami ir projekto patikrų vietoje metu – šis patikros elementas yra Finansų ministerijos parengtoje **patikros vietoje lapo formoje**.
 - **Pagal poreikį** – įgyvendinančios institucijos gali inicijuoti papildomos sukurto produkto ekspertizę (ypač ESF projektų atveju – dėl autorinio kūrinio originalumo ir pan.).

6. Apibendrinimas

Apibendrinant aukščiau pateiktą informaciją bei rekomendacijas būtina pažymėti, kad administruojant ES struktūrinę paramą yra taikomos kompleksinės dvigubo finansavimo rizikos nustatymo ir valdymo priemonės, t.y.:

- Projekto įgyvendinimo metu taikomi kontrolės veiksmai yra proporcingi projekto rizikai (dvigubo finansavimo aspektu);
- Kiekvienu atveju pirminė rizika yra identifikuojama paraiškos vertinimo ir yra galimybė į sutarties specialiąsias sąlygas įtraukti papildomas su dvigubo finansavimo prevencija susijusias nuostatas ar apribojimus;
- Pirminės prielaidos mažinančios dvigubo finansavimo riziką yra tinkamas programavimas, institucijų bendradarbiavimas bei keitimasis informacija (pvz., Veiksmų programų valdymo komitetuose, pažeidimų kontrolierių darbo grupėje ir kt.) ir turimų informacinių sistemų (SFMIS) dvigubo finansavimo kontrolei pritaikymas.

Ministerijos sekretorius

Rolandas Kriščiūnas